

S prenovno hidroelektrarne do boljšega izkoristka

Moč Soških elektrarn po prenovi večja do pet odstotkov

 Maja Gaspari
maja.gaspari@finance.si

Prenova hidroelektrarne (HE) podaljša njeno življenjsko dobo za nekaj desetletij, pri tem pa se poveča tudi izkoristek. Šestim dravskim elektrarnam se je namreč moč povečala za 67,3 megavata, kar je enako poldrugi novi elektrarni, kot je HE Blanca na spodnji Savi.

Življenjska doba opreme v hidroelektrarnah znaša med 40 in 50 let, po tem obdobju pa se kljub vzdrževanju začnejo pojavljati napake in izpadi v proizvodnji.

Odprava »ozkih grl«

Hidroelektrarne (HE) na Dravi so bile pred obnovo stare več kot 40 let, zato sta prenova in vgradnja sodobnejše opreme v zadnjih dveh desetletjih prinesli boljše izkoristke, večje pretočne zmogljivosti in odpravo »ozkih grl«, so povedali v Dravskih elektrarnah Maribor

(DEM). Tako se je pri prenovi moč na pragu gornjedravske elektrarne, ki jih predstavljajo HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Ožbalt, HE Fala, in HE Mariborski otok, povečala za 67,3 megavata. Z drugimi besedami to pomeni eno in pol nove elektrarne, kot je HE Blanca na spodnji Savi. Življenjska doba elektrarn se je podaljšala za naslednjih od 40 do 50 let. Trenutno potekata tudi obnova HE Zlatoličje in gradnja male hidroelektrarne v Melju, predvidena vrednost obeh investicij pa je 63 milijonov evrov.

V prenovno 31 milijonov evrov

Na drugi strani pa so Soške elektrarne pri obnovi HE Dobljar in HE Plave povečale moč med tri in pet odstotki. V HE Dobljar je bila posodobljena vsa oprema, v HE Plave pa le elektrooprema, saj je bila strojna oprema zamenjana v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Vrednost omenjenih investicij je ocenjena na 31 milijonov, življenjska doba

za vsa gradbena dela je 50 let, za opremo pa 25 let.

Prenove le s slovenskim znanjem

Prenove HE na Dravi so v celoti vodili strokovnjaki DEM, ki so sodelovali tudi pri načrtovanju in v celoti izpeljali preizkušanje funkcionalnosti sistemov ter na koncu spravili elektrarne v pogon. Enako velja tudi za prenovo HE na Soči. »Ob upoštevanju, da se določena oprema ne proizvaja v Sloveniji, bo v Sloveniji ostalo okoli 70 odstotkov investiranega kapitala,« so še povedali v Soških elektrarnah.

Črpalna hidroelektrarna na območju Kozjaka

V prihodnjih letih DEM čaka še prenova HE Formin, ki je zadnja v verigi elektrarn na Dravi v Sloveniji. Investicija bi bila po današnjih ocenah lahko primerljiva s prej omenjeno HE Zlatoličje, ker gre za podobna objekta po velikosti in tehnologiji, še dodajajo v DEM.

Poleg tega v mariborski družbi načrtujejo tudi nekaj novogradenj, ki zajemajo črpalno hidroelektrarno na območju Kozjaka in več manjših hidroelektrarn.

V načrtu hidroelektrarna na Idrijci

Trenutno Soške elektrarne končujejo investicijo v prvo črpalno elektrarno v Sloveniji ČHE Avče. Po načrtih bi morali vsa dela končati do julija 2009, čemur bi sledili vsi potrebni funkcionalni preizkusi ter v jeseni tehnični pregled in nato komercialno obratovanje. Dela na zamenjavi opreme HE Dobljar in Plave bodo potekala od letos pa do leta 2013. »Predvidevamo, da bomo v tem času še pridobili koncesijo za gradnjo HE Kneža in HE Učja ter ju zgradili do leta 2015,« so povedali. V družbi velike upe gojijo tudi glede gradnje verige HE na Idrijci, s štirimi elektrarnami moči 120 megavatov. S tem bi lahko obvladovali skoraj celotno razpoložljivo energijo reke. ●